

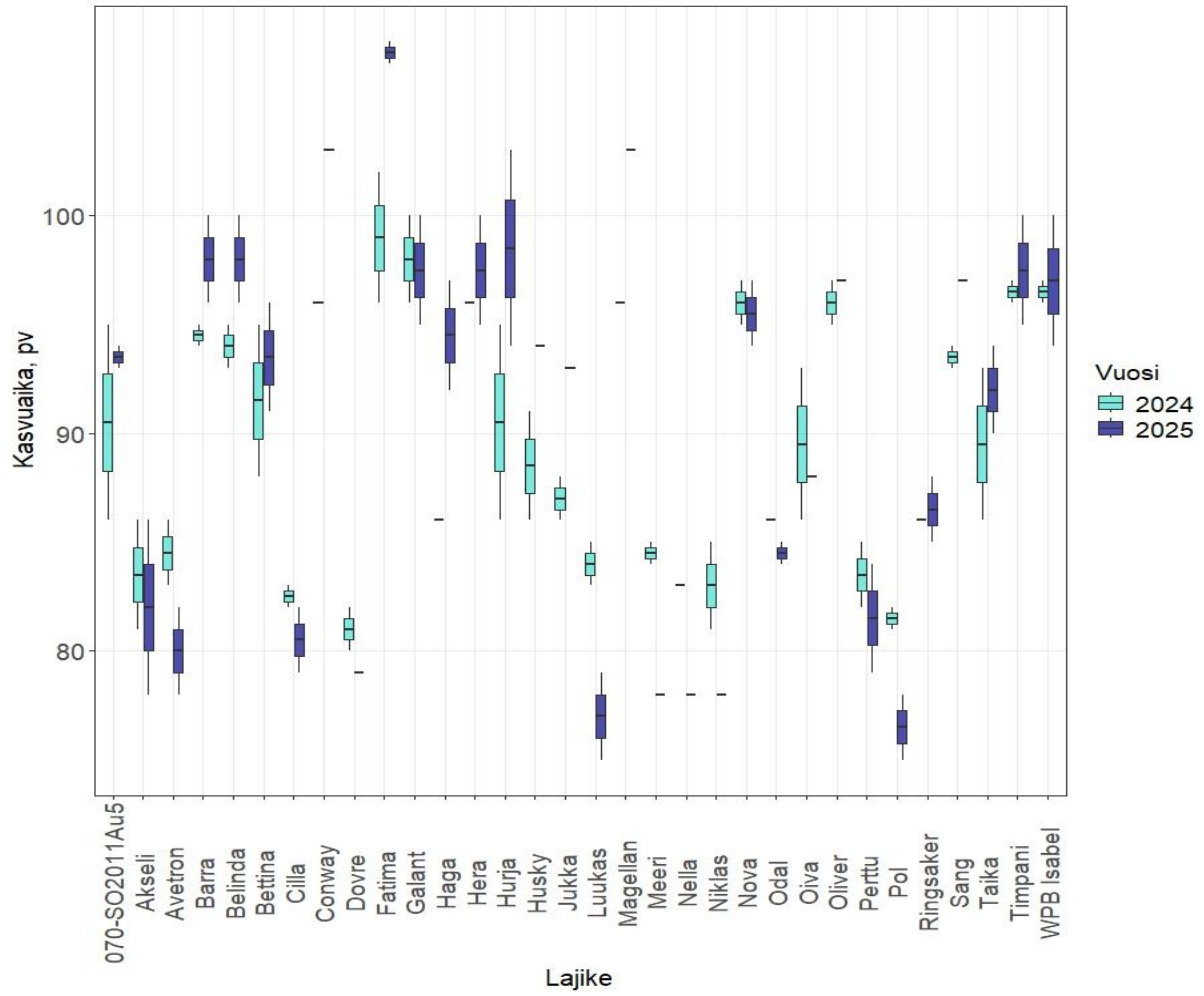
KAURAN LAJIKESUOSITUKSET POHJOIS-SUOMEEN

Kauralajikkeiden ominaisuuksia tutkittiin ruutukokeissa kahtena kesänä (2024-25) Tervolassa Louella OatFrontiers-hankkeessa. Testatut lajikkeet valittiin sen oletuksen pohjalta, että niillä olisi potentiaalia menestyä pohjoisessa.

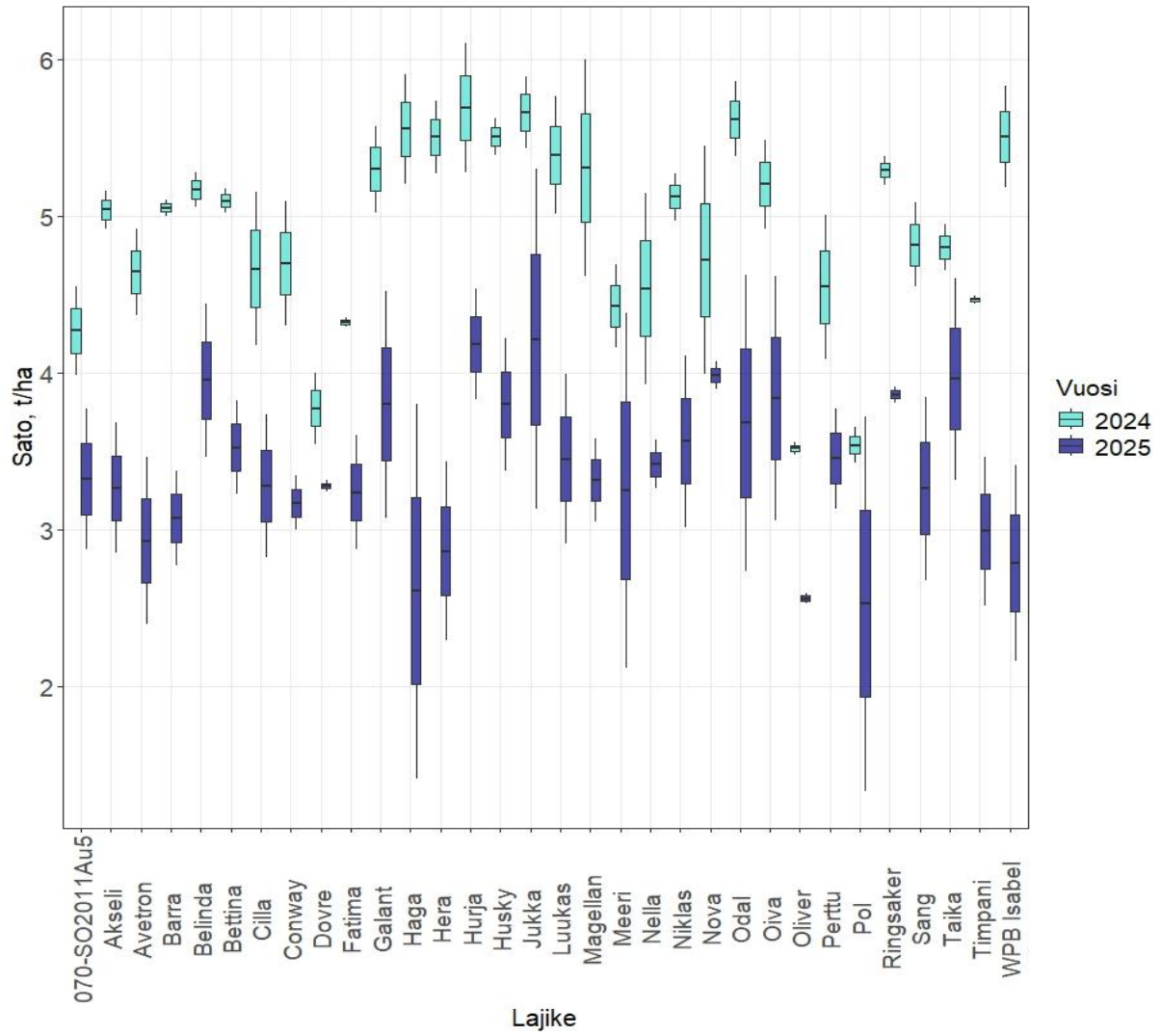
Lajikekokeet suoritettiin erittäin runsasmultaisella hietamoreenimaalla, jossa esikasvina oli ollut nurmi-apilaseos (2024) tai nurmi (2025). Kokeet kylvettiin 30.5.2024 ja 4.6.2025 peltoalueelle, jonka monivuotinen nurmi oli lopetettu kemiallisesti edellisenä syksynä ja kynnetty ja jyrätty samana keväänä ennen kylvää. Lannoitusta koeruudut saivat 90 kgN/ha (2024) ja 80 kgN/ha (2025). Lannoitteena käytettiin mineraalilannoitetta (Yara Mila Y3), joka levitettiin 2-3 vkoa kylvön jälkeen. Rikkakasvit torjuttiin kemiallisesti. Jokaista lajiketta oli kaksi reilun 10 m² ruutua per vuosi, joiden kehitystä seurattiin pitkin kesää ja sato puitiin kahdessa erässä (aikaiset lajikkeet ensin ja myöhäiset eri päivänä) syyskuussa.

Kuvassa 1 voi nähdä lajikkeiden väliset erot kasvuajassa (kylvöstä keltatuleentumiseen), kuvassa 2 lajikkeiden satoisuuserot ja kuvassa 3 näkyy hehtolitrainot lajikkeittain kahtena koevuotena. Taulukoissa esitetyt tulokset ovat laskennallisesti arvioituja keskiarvoja kahdelta vuodelta (taulukko 1 ja 2). Tuloksia katsoessa on hyvä ottaa huomioon, että molemmat kesät olivat poikkeuksellisen lämpimiä. Tehoisa lämpösumma oli kesällä 2024 1357 °Cvrk ja kesällä 2025 1194 °Cvrk Louella Tervolassa. Esim. Rovaniemen lämpösumman keskiarvo oli 979 °Cvrk vuosina 1991-2020, kun taas 2024 lämpösumma oli ennätyselliset 1299 °Cvrk. Lämpö ei kuitenkaan jakautunut aivan tasaisesti vaan vuonna 2025 kokeeseen vaikutti hidastavasti viileä alkukesä ja heinäkuussa pitkä hellejakso, joka puolestaan kiihdytti kehitystä ja haittasi sadonmuodostusta.

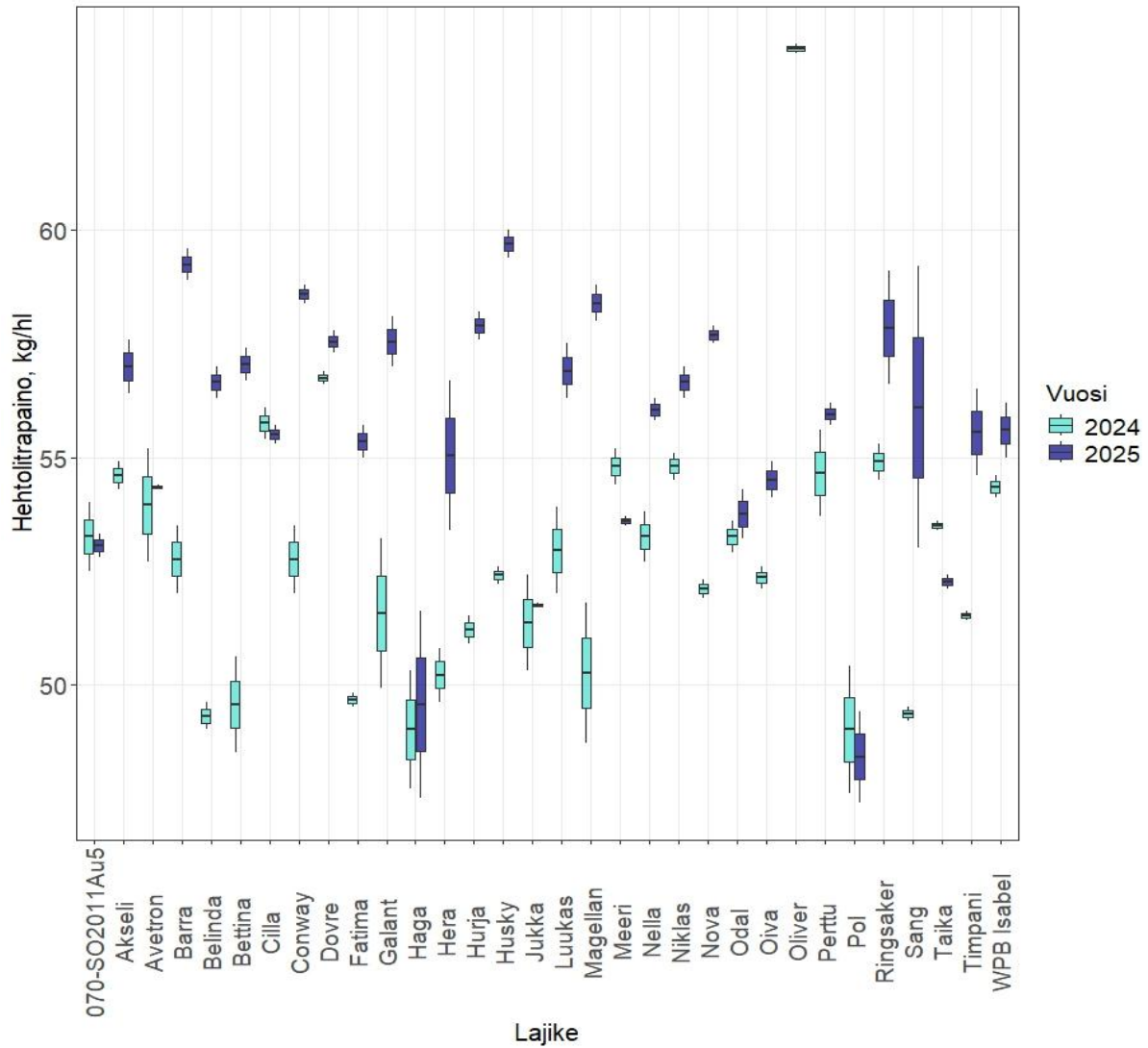
Kokeissa oli mukana 32 lajiketta, joissa oli kasvuajaltaan sekä aikaisia että myöhäisiä kuroja. Lapin olosuhteissa kasvuajaltaan myöhäisimmät lajikkeet eivät aina tuottaneet kaikista korkeinta tai laadukkainta satoa vaan aikaisissa kuroissa oli tasaisempi laatu. Ääripäitä hehtolitrainossa edustivat kuoreton kaura Oliver ja vanha norjalainen Pol-lajike, joista kumpikin jäi heikkosatoiseksi. Näiden kokeiden perusteella Pohjois-Suomen ja Lapin olosuhteisiin suositellaan aikaista ja satoisaa **Luukasta**. Myös hieman myöhäisempi ja satoinen **Ringsaker** on suositeltava lajike. Korkeaan satoon tähtääville suosittelimme lajikkeista **Jukkaa** ja hieman myöhäisempiä **Hurjaa** ja **Huskyä**.

Kuva 1. Kasvu-aika lajikkeittain Louella vuosina 2024 ja 2025.

Kuva 2. Lajikkeiden satoisuus.

Kuva 3. Hehtolitrapaino lajikkeittain.

Taulukko 1. Kauralajikkeiden kasvuun ja kehitykseen liittyvien ominaisuuksien estimoidut keskiarvot.

Lajike	Alkuperä	Röyhylletulo, pv	Kasvu-aika, pv	Kasvien korkeus, cm
070-SO2011Au5	Wales	47	92	98
Akseli	Suomi	47	83	77
Avetron	Norja	47	82	85
Barra	Irlanti	49	96	91
Belinda	Ruotsi	49	96	87
Bettina	Ruotsi	48	93	86
Cilla	Ruotsi	47	82	76
Conway	Wales	50	100	87
Dovre	Norja	46	80	91
Fatima	Ruotsi	51	103	102
Galant	Ruotsi	49	98	86
Haga	Norja	49	90	73
Hera	Ruotsi	48	97	97
Hurja	Norja	49	95	85
Husky	Irlanti	47	91	89
Jukka	Suomi	50	90	89
Luukas	Suomi	47	81	85
Magellan	Irlanti	48	100	94
Meeri	Suomi	47	81	82
Nella	Suomi	46	81	89
Niklas	Suomi	47	81	86
Nova	Wales	49	96	98
Odal	Norja	47	85	88
Oiva	Suomi	49	89	88
Oliver	Irlanti	49	97	90
Perttu	Suomi	48	83	83
Pol	Norja	46	79	91
Ringsaker	Norja	48	86	91
Sang	Ruotsi	50	95	96
Taika	Suomi	50	91	101
Timpani	Wales	49	97	87
WPB Isabel	Irlanti	48	97	92

Taulukko 2. Kauralajikkeiden sato-ominaisuudet.

Lajike	Alkuperä	Sato, t/ha	HLP, kg/hl	TJP, g	Jyvääkoon jakautuminen prosentteina eri kokoluokkiin			
					<2mm	2-2.5mm	2.5-2.8mm	>2.8mm
070-								
SO2011Au5	Wales	3,80	53,15	36,22	1,8	21,4	37,1	39,8
Akseli	Suomi	4,15	55,80	32,01	6,3	55,7	29,8	8,4
Avetron	Norja	3,79	54,15	34,61	4,4	47,5	35,4	12,9
Barra	Irlanti	4,06	56,00	32,31	2,5	40,4	45,2	11,9
Belinda	Ruotsi	4,56	52,98	37,24	2,4	36,5	40,3	20,9
Bettina	Ruotsi	4,31	53,30	37,41	2,4	38,6	38,6	20,5
Cilla	Ruotsi	3,97	55,63	37,93	2,5	38,9	44,1	14,6
Conway	Wales	3,93	55,68	39,22	0,7	17,2	40,6	41,5
Dovre	Norja	3,53	57,15	33,95	2,0	38,4	42,0	17,7
Fatima	Ruotsi	3,78	52,50	31,45	12,9	63,9	18,9	4,3
Galant	Ruotsi	4,55	54,55	34,56	3,9	41,1	35,4	19,7
Haga	Norja	4,08	49,28	32,02	5,6	41,7	33,4	19,3
Hera	Ruotsi	4,18	52,63	38,18	1,9	28,9	38,3	31,0
Hurja	Norja	4,94	54,55	35,82	1,8	38,0	43,4	16,9
Husky	Irlanti	4,65	56,05	36,07	1,6	20,8	50,0	27,6
Jukka	Suomi	4,94	51,55	39,04	2,0	25,3	40,4	32,4
Luukas	Suomi	4,42	54,93	39,29	2,4	33,6	39,5	24,5
Magellan	Irlanti	4,31	54,33	40,10	1,7	25,5	41,6	31,3
Meeri	Suomi	3,84	54,20	38,65	3,4	32,2	37,4	27,0
Nella	Suomi	3,98	54,65	39,32	1,5	26,6	39,0	33,0
Niklas	Suomi	4,34	55,73	38,80	2,4	39,5	35,5	22,7
Nova	Wales	4,35	54,90	36,21	1,3	25,1	40,7	33,0
Odal	Norja	4,65	53,50	35,00	3,4	32,8	40,9	23,0
Oiva	Suomi	4,52	53,43	36,41	2,0	29,2	36,2	32,7
Oliver	Irlanti	3,04		28,61	16,9	70,0	9,0	4,2
Perttu	Suomi	4,00	55,30	36,42	3,8	44,3	33,3	18,7
Pol	Norja	3,03	48,70	28,34	18,9	63,4	13,4	4,3
Ringsaker	Norja	4,58	56,38	33,93	2,9	46,1	35,8	15,3
Sang	Ruotsi	4,04	52,73	34,95	2,3	37,7	38,8	21,3
Taika	Suomi	4,38	52,88	38,60	2,0	26,3	39,5	32,3
Timpani	Wales	3,73	53,53	33,29	1,9	28,9	44,4	24,9
WPB Isabel	Irlanti	4,15	54,98	37,78	1,1	13,6	37,1	48,2